

Brüssel, 28. aprill 2025
(OR. en)

8318/25

EF 121
ECOFIN 472
DELECT 49

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2025) 2287 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 23.4.2025, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse tingimusi ja näitajaid, mida EBA peab kasutama, et teha kindlaks, kas on esinenud erakorralisi asjaolusid kõnealuse määruse artikli 325az lõike 5 ja artikli 325bf lõike 6 tähenduses

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 2287 final.

Lisatud: C(2025) 2287 final

Brüssel, 23.4.2025
C(2025) 2287 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

23.4.2025,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse tingimusi ja näitajaid, mida EBA peab kasutama, et teha kindlaks, kas on esinenud erakorralisi asjaolusid kõnealuse määruse artikli 325az lõike 5 ja artikli 325bf lõike 6 tähenduses

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „määrus“) artikli 325az lõikega 10 on antud komisjonile õigus võtta pärast Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) poolt standardite eelnõu esitamist ja määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse tingimusi ja näitajaid, mida EBA peab kasutama erakorraliste asjaolude esinemise kindlakstegemiseks.

Vastavalt EBA asutamist käsitleva määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõikele 1 otsustab komisjon kolme kuu jooksul pärast standardite eelnõu saamist, kas esitatud eelnõu kinnitada või mitte. Kui see on liidu huvides, võib komisjon standardite eelnõu kinnitada ka ainult osaliselt või muudatustega, vastavalt kõnealustes artiklites sätestatud konkreetsetele menetlustele.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõike 1 kolmanda lõiguga on EBA korraldanud avaliku konsultatsiooni tehniliste standardite eelnõu kohta, mis esitati komisjonile vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „määrus“) artikli 325az lõikele 10. Konsultatsioonidokument avaldati EBA veebisaidil 3. augustil 2023 ja konsultatsioon lõppes 3. novembril 2023. Lisaks küsis EBA standardite kohta nõu määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult. Koos tehniliste standardite eelnõuga esitas EBA selgituse selle kohta, kuidas võeti kõnealuse konsultatsiooni tulemusi arvesse komisjonile esitatud tehniliste standardite lõpliku eelnõu väljatöötamisel.

Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõike 1 kolmanda lõiguga esitas EBA komisjonile lisaks regulatiivsete tehniliste standardite eelnõule ka eelnõuga seotud mõjuhinnangu, sealhulgas kulude ja kasu analüüsi. Analüüs on kättesaadav aadressil <https://www.eba.europa.eu/legacy/regulation-and-policy/regulatory-activities/market-counterparty-and-cva-risk/regulatory>, tehniliste standardite eelnõu lõpparuande lk 11–14.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 (mida on muudetud määrusega (EL) 2024/1623) artikli 325bf lõikele 6 ja artikli 325az lõikele 5 võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonidel teha erandeid õigusraamistiku teatavatest sisemudelite kasutamise nõuetest või kohaldada kõnealuste nõuete leebemat versiooni, kui on esinenud erakorralisi asjaolusid. Vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 325az lõikele 9 määrab erakorraliste asjaolude esinemise kindlaks EBA, kes peab esitama sellekohase arvamuse.

Delegeeritud õigusaktiga kehtestatakse kõrgetasemeline raamistik erakorraliste asjaolude esinemise kindlakstegemiseks, sätestades tingimused, mis peavad olema täidetud, ja näitajad, mida EBA kasutab erakorraliste asjaolude esinemise kindlakstegemiseks.

Delegeeritud õigusaktiga nähakse ette, et erakorralisi asjaolusid võib arvesse võtta juhul, kui esineb finantsturgude märkimisväärne piiriülene stressiolukord või sarnase stressitasemega seotud oluline režiimimuutus (nt likviidsuskriis), mis võib muuta järeltestimise ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testi tulemuse sobimatuks.

Seoses näitajatega, mida tuleb kasutada erakorraliste asjaolude esinemise kindlakstegemiseks, nähakse delegeeritud õigusaktiga ette, et arvesse tuleks võtta vähemalt volatiilsusnäitajaid, sealhulgas realiseerunud volatiilsuse näitajaid, ja korrelatsiooninäitajaid. Hindamisel tuleks

arvesse võtta ka seda, kui kiiresti finantsturgude stressiolukord ilmnes või režiimimuutus toimus. Arvesse võib võtta ka muid näitajaid ja tegureid, mis on representatiivsed stressiolukorra või režiimimuutuse seisukohast või kajastavad nende olemust.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

23.4.2025,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse tingimusi ja näitajaid, mida EBA peab kasutama, et teha kindlaks, kas on esinenud erakorralisi asjaolusid kõnealuse määruse artikli 325az lõike 5 ja artikli 325bf lõike 6 tähenduses

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012,¹ eriti selle artikli 325az lõike 10 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Baseli pangajärelevalve komitee tururiski käsitlevate standardite kohaselt võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonidel erandolukordades jätta täitmata alternatiivse sisemudeli meetodi teatavad nõuded seoses järeltestimisega ning kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuded. Nende standardite põhimõtte kohaselt tuleks erakorralisteks asjaoludeks pidada üksnes olukordi, kus esineb finantsturgude märkimisväärne piiriülene stressiolukord või oluline režiimimuutus, mis mõjutab oluliselt finantsinstitutsioone kogu liidus.
- (2) Erakorraliste asjaolude esinemise lisatingimus peaks olema see, et finantsinstitutsioonid ei suuda täita määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bf lõikes 3 sätestatud järeltestimise nõudeid või kõnealuse määruse artiklis 325bg sätestatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuet sündmuste tõttu, mis ei ole nende kontrolli all, ning seda tingimusel, et nende nõuete täitmata jätmine ei ole tingitud sisemudeli puudustest.
- (3) Nii järeltestimine kui ka kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise test põhinevad nende 250 tööpäeva andmetel, mis eelnevad aruandekuupäevale, mille kohta vastav test tehakse. Erakorralisi asjaolusid tuleks seega arvesse võtta juhul, kui finantsturgude märkimisväärse piiriülese stressiolukorra või olulise režiimimuutuse periood, mis mõjutab oluliselt finantsinstitutsioone kogu liidus ja põhjustab erandeid, mis ei ole tingitud sisemudeli puudustest, on täielikult või osaliselt hõlmatud kõnealuse 250 tööpäevaga.
- (4) Sellise kriisi omadused, mis toob kaasa finantsturgude märkimisväärse piiriülese stressiolukorra, või sellise olulise režiimimuutuse omadused, mis mõjutab oluliselt finantsinstitutsioone kogu liidus, on iga sellise kriisi või režiimimuutuse puhul ainulaadsed. Seepärast ei oleks asjakohane kehtestada ettekirjutaval viisil ammendavat näitajate kogumit, mis peaks alati asjakohaselt kajastama finantsturu stressiolukorra

¹ ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

või olulise režiimimuutuse olemust ja intensiivsust. Tuginedes varasematele kogemustele, tuleks volatiilsustaseme märkimisväärset tõusu, korrelatsioonitaseme muutusi ja asjaolu, et finantsturgude märkimisväärne piiriülene stressiolukord või oluline režiimimuutus ilmnevad väga kiiresti ja äkiliselt, pidada siiski ebatavaliste olukordade ühisteks tunnusteks. Volatiilsustaseme järsk tõus või volatiilsustaseme muutumine iseenesest ei pruugi siiski olla piisav, et käsitada olukorda finantsturgude märkimisväärse piiriülese stressiolukorrana või olulise režiimimuutusena, ning seetõttu ei tohiks need automaatselt kaasa tuua erakorraliste asjaolude arvessevõtmist, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325az lõikes 5 ja artikli 325bf lõikes 6.

- (5) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.
- (6) Euroopa Pangandusjärelevalve on korraldanud käesoleva määruse aluseks olevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010² artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Tingimused ja näitajad, mida EBA peab kasutama erakorraliste asjaolude esinemise hindamiseks

1. EBA käsitab mis tahes 250 tööpäeva pikkust ajavahemikku, mida finantsinstitutsioonid kasutavad, et hinnata, kas nad täidavad määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 325bf sätestatud järelevalvete nõudeid või kõnealuse määruse artiklis 325bg sätestatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testi nõudeid, erakorraliste asjaolude esinemise perioodina, kui kõnealune periood hõlmab ajavahemikku, mille puhul EBA on kindlaks teinud, et täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - (a) on täheldatud finantsturgude märkimisväärset piiriülest stressiolukorda või on toimunud oluline režiimimuutus;
 - (b) punktis a osutatud finantsturgude märkimisväärne piiriülene stressiolukord või oluline režiimimuutus muudab tõenäoliselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bf kohaselt tehtud järelevalvete või kõnealuse määruse artikli 325bg kohaselt tehtud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise testi tulemuse omavahendite nõuete arvutamise sisemudeli adekvaatsuse seisukohast mitterepresentatiivseks, sealhulgas juhul, kui need testid annavad tulemusi, mis ei ole seotud sisemudeli puudustega.
2. Hinnates, kas lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võtab EBA arvesse näitajaid, mis on representatiivsed finantsturgude märkimisväärse piiriülese stressiolukorra või olulise režiimimuutus seisukohast või kajastavad nende olemust, sealhulgas kõike järgmist:

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

- (a) volatiilsusindeksite analüüsi tulemused ja realiseerunud volatiilsuse näitajad, mida EBA peab sobivaks finantsturgude märkimisväärse piiriülese stressiolukorra või olulise režiimimuutuse olemuse kajastamiseks;
- (b) hinnang sellele, kas selline finantsturgude märkimisväärne piiriülene stressiolukord või oluline režiimimuutus on toonud kaasa volatiilsustaseme, mis on võrreldav üleilmse finantskriisi või COVID-19 pandeemia ajal täheldatud volatiilsustasemega või ületab seda, või on toonud kaasa volatiilsustaseme suhtelise muutuse, mis on võrreldav kõnealuse kriisi või pandeemia ajal täheldatud muutusega;
- (c) hinnang sellele, kui kiiresti finantsturgude märkimisväärne piiriülene stressiolukord ilmnes või oluline režiimimuutus toimus;
- (d) asjakohaste korrelatsioonide ja korrelatsiooninäitajate analüüsi tulemused, sealhulgas hinnang selle kohta, kas täheldati korrelatsioonitaseme järsku ja märkimisväärset muutust.

Käesoleva artikli esimese lõigu punkti c kohaldamisel võtab EBA määruse (EL) nr 575/2013 artikli 325bf kohaselt tehtava järeltestimise puhul eelkõige arvesse seda, kas ja mil määral erinevad statistilised näitajad, mida täheldati finantsturgude märkimisväärse piiriülese stressiolukorra või olulise režiimimuutuse ajal, näitajatest, mida finantsinstitutsioonid kasutavad VaR meetodiga saadud riskihinnangu kalibreerimiseks.

Artikkel 2 **Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23.4.2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN